

آشنایی با مرکز ترجمه قرآن مجید

به زبان خارجی

الف. تهیه ترجمه‌های چاپی قرآن

برای اطلاع و اشراف بر کارهای انجام شده تاکنون، و به جهت جلوگیری از اشتباهات گذشتگان و انجام کارهای محکم، مرکز نخست اقدام به تهیه نسخه‌های قرآن مترجم به زبان‌های خارجی نمود که تاکنون تعداد آنها به بیش از ۱۷۰۰ جلد می‌رسد که توسط ۵۴۶ مترجم به ۷۸ زبان ترجمه شده است.

ب. آرشیو مقالات و بحث‌های نظری ترجمه قرآن

بدون شک اطلاع از نقد و نظرهای در مورد ترجمه‌ها و کیفیت آنها یکی از اقدامات لازم در این زمینه است، به همین خاطر تحقیق و جست و جو در مطبوعات داخلی و خارجی پیرامون نقطه نظرهای ارائه شده در رابطه با ترجمه‌های موجود قرآن و مباحث نظری ترجمه برای اطلاع از محتویات ترجمه‌ها و کیفیت آنها انجام گرفته، که روی هم تعداد مقالات آرشیو شده در این زمینه بالغ بر پانصد مقاله به زبان‌های: انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، اردو، ترکی استانبولی، ترکی آذری، عربی، چینی و فارسی می‌باشد.

تاریخچه تأسیس

سازمان اوقاف و امور خیریه، که همواره سعی خود را در ترویج فرهنگ قرآن و نشر آن مصروف داشته، بایاری خداوند متعال و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، و برای سامان دادن به امر مهم و ارزشمند ترجمه و انتشار مقدس ترین میراث مسلمانان در میان سایر ملل در کنار سایر فعالیت‌های قرآنی خود، «مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان‌های خارجی» را در سال ۱۳۷۲ تأسیس کرد. هدف نهایی این مرکز، ارائه ترجمه‌ای گویا، سلیس و بدوز از تحریف قرآن مجید، به زبان‌های زنده دنیا جهت میلیون‌ها انسان مشتاقی است که در انتظارند تا با زبان خودشان حقایق و معارف حقه اسلامی را مستقیماً از کانون وحی در را کنند، به گونه‌ای که جنگ‌های فرقه‌ای و مذهبی در آن راه نیابد و ترجمه خالی از هر گونه تعصب و شائبه مذهبی باشد.

اهداف و فعالیت‌ها

«مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان‌های خارجی» خوشحال است که بایاری خداوند متعال و عشق و علاقه و همکاری قرآن دوستان تواسته است گام‌های اوکیه را برای انجام این امر خطیر و خدابستدانه بردارد، که ذیلاً به آنها اشاره می‌شود:

ج. ایجاد کتابخانه تخصصی ترجمه

در کنار گنجینه قرآن‌های مترجم، کتابخانه‌های تخصصی تشکیل شده با قریب دو هزار جلد اثر در زمینه فرهنگ‌های زبان‌شناسی، دایرة المعارف‌ها، فهرست‌های کتاب‌شناسی، تاریخ و جغرافیای کشورهای مختلف در سی زبان که عبارتند از: فارسی، انگلیسی، عربی، آلمانی، اسپرانتو، آذربایجانی، ایتالیایی، فرانسه، ترکی استانبولی، روسی، لاتین، بلغارستانی، اسپانیایی، سوئدی، اردو، آلبانیایی، پرتغالی، رومانیایی، زبانی، پشتو، کردی، ارمنی، مالایalam، تلوگو، بنگالی، هندی، تامیلی، مراتی، سواحلی و سومالی.

د. شناسایی اساتید زباندان

از ابتدای کار تاکنون بیش از صد نفر از اساتید و مترجمین در سی زبان به همکاری دعوت شده‌اند و هم اکنون مشغول به کار هستند، که این کار همچنان ادامه دارد.

ه. تهیه شناسنامه اجمالی

برای اطلاع از محتويات ترجمه‌ها چه از نظر صحت و اتقان و چه از نظر شیوه‌ای و رسایی مفهوم آیات و چه از نظر ویرایش و نگارش، برای هر قرآن شناسنامه‌ای مجزاً تهیه شده که در آن محورهای مختلفی مورد ارزیابی قرار گرفته است؛ از جمله: سوابق مترجم، کیفیت ترجمه، اشراف و اطلاع مترجم به زبان مبدأ و مقصد، منابع مورد استفاده در ترجمه، تعریف و تقریظ دیگران بر آن ترجمه، نقطه نظرها و دیدگاه‌های مترجم، کیفیت چاپ از نظر بی غلط بودن و

و. ترجمه‌های در دست انجام

مرکز هم اکنون ترجمه قرآن را به پنج زبان: انگلیسی، فرانسه، روسی، ترکی آذربایجانی و ترکی استانبولی در دست انجام دارد، که برخی از آنها تا پایان سال جاری به اتمام خواهد رسید.

ز. طرح «ترجمه جمعی قرآن مجید به زبان فارسی»

از آن جایی که روش مرکز در ترجمه بر اساس کار گروهی است، مرکز در نظر دارد که با دعوت از اساتید صاحب نظر در فنون: صرف، نحو، معانی، بیان، بلاغت، تفسیر، فقه، علوم قرآن، لغت و ... گروهی را تشکیل دهد تا ترجمه‌های فارسی را از آغاز تاکنون بررسی نموده و نهایتاً دست به ترجمه‌ای تازه بزنند که میزان لغزش و اشتباه در آن به حداقل برسد، که با پارسی خداوند مقدمات آن فراهم آمده و گام‌هایی برداشته شده و

امیدواریم به زودی بتوانیم این مهم را شروع کنیم.

ح. انتشار مجله تخصصی «ترجمان و حی»
برای اطلاع و استفاده همگان از ترجمه‌های مختلف قرآن در سطح جهان و به منظور نقد و بررسی ترجمه‌های موجود در هر زبان، همچنین برای استفاده از نظرات و تجربه‌های محققان، مترجمان و متخصصان در فن ترجمه در سراسر جهان، مرکز اقدام به انتشار مجله‌ای تخصصی پیرامون مباحث نظری و ترجمه‌های قرآن مجید نموده که هم اکنون شماره اول آن چاپ و به بازار عرضه شده است.

ط. کتابشناسی جامع ترجمه‌های مخطوط فارسی
به شهادت اسناد و مدارک تاریخی او لین ترجمه قرآن مجید، به زبان فارسی بوده است و ایرانیان با عشق و علاقه و افri که به دین مبین اسلام و کتاب آسمانی قرآن داشته‌اند، همواره به این امر مقدس همت گمارده‌اند، اما متأسفانه تاکنون آمار جامعی نسبت به نسخه‌های مخطوط ترجمه فارسی که در سراسر جهان و در موزه‌ها و مراکز مختلف علمی و فرهنگی نگهداری می‌شود ارائه نشده است. با پاری خداوند متعال اکنون در مرکز ترجمه قرآن مجید طرحی در دست انجام است که حاصل آن شناسایی کلیه نسخه‌های موجود از ترجمه قرآن به زبان فارسی است که در جای جای جهان نگهداری می‌شود.

در اینجا فرصت را مفتخرم شمرده از کلیه عزیزانی که نسخه‌ای خطی از ترجمه قرآن مجید در اختیار دارند تقاضا می‌شود با مرکز تماس حاصل نمایند تا یک فرم جهت ثبت مشخصات ترجمه برایشان ارسال داریم و در این کار عظیم و خدابسندانه سهیم باشند.

پیشنهادات

گستردگی و عظمت کار ایجاب می‌کند که برای اتقان و استحکام آن از وجود قرآن پژوهان، صاحب نظران، محققان، مترجمان و مراکز و مؤسساتی که در سراسر جهان به نوعی در این زمینه تلاش کرده‌اند بهره برداری شود.
لذا ضمن ارج نهادن به کلیه کارهای انجام شده تاکنون،

همیاری و همکاری قرآن دوستان گامی مؤثر در ترجمه قرآن برداشته و کتابی را که برای همه بشریت نازل شده و موجب هدایت همه خواهد بود با بیانی شیوا و رسادار اختیار همگان قرار دهیم. ان شاء الله.

آمار اجمالی قرآن‌های مترجم به زبان‌های خارجی موجود در مرکز ترجمه قرآن مجید تاریخ ۱۳۷۶/۹/۲۰
ترجمه قرآن مجید تاریخ ۱۳۷۶/۹/۲۰
ترجمه‌های موجود در مرکز ترجمه قرآن مجید

جهت تمرکز دادن به کارهای پراکنده و حصول نتیجه بهتر، این مرکز از پیشنهادات، نظریات و طرح‌های پیشنهادی استقبال کرده و آماده هر نوع همکاری است.

عزیزانی که نسخه‌ای از ترجمه قرآن چاپ قدیم و یا جدید آن (به هر زبان) در نزدشان موجود است، مناسب است در این کار خدای پستدانه شرکت جسته و با وقف، اهدایا فروش آن مارادر رسیدن به این مطلوب پاری کنند. به امید روزی که بتوانیم با

ردیف	زبان	نام لاتین	تعداد مجلدات	تعداد مترجمین	ردیف	زبان	نام لاتین	تعداد مجلدات	تعداد مترجمین
۱	آسامی	Asamese	۱	۱	۱	Tausog	تاوسوگ	۲۸	۲
۲	آلبانیایی	Albanian	۲	۱	۴	Thai	تای	۲۹	۳۰
۳	آلمانی	German	۳	۱۴	۵	Turkamen	ترکمن	۳۰	۴۱
۴	اردو	Urdu	۴	۹۳	۲۲۲	Azeri	トルکی آذربایجانی	۳۱	۱۵
۵	ارمنی	Armenian	۵	۲	۲۲۳	Turkish	ترکی استانبولی	۳۲	۱۳۹
۶	ازبک	Uzbek	۶	۲	۲۲۴	Telugu	تلگو	۳۳	۱۰
۷	اسپانیایی	Spanish	۷	۶	۱۵	Javanese	جاوی	۳۴	۲
۸	اسپرانتو	Esperanto	۸	۱	۵	Czech	چک	۳۵	۱
۹	امهاری (حبشه)	Amharic	۹	۱	۶۵	Chinese	چینی	۳۶	۱۸
۱۰	اندونزیایی	Indonesian	۱۰	۱۴	۲۰۰	Danish	دانمارکی	۳۷	۷
۱۱	انگلیسی	English	۱۱	۷۵	۲۰۱	Dargwa	درگا	۳۸	۱
۱۲	اویغوری	Uighur	۱۲	۱	۲۶	Russian	روسی	۳۹	۲۸
۱۳	ایتالیایی	Italian	۱۳	۱۰	۲۶	Romanian	رومانی	۴۰	۱
۱۴	ایرانونی	Ieranon	۱۴	۱	۲۷	Zulu	زولو	۴۱	۲
۱۵	براهویی	Brahui	۱۵	۲	۱۲	Japanese	ژاپنی	۴۲	۹
۱۶	برمه‌ای	Bremese	۱۶	۲	۲	Siraiki	سرائیکی	۴۳	۱
۱۷	بلتی	Balti	۱۷	۱	۴	Syriac	سریانی	۴۴	۲
۱۸	بلغاری	Bulgarian	۱۸	۲	۲	Sindhi	سندي	۴۵	۸
۱۹	بلوچی	Balochi	۱۹	۱	۴	Sinhalese	سینهالی	۴۶	۳
۲۰	بوسنیایی	Bosnian	۲۰	۳	۹	Swedish	سوئدی	۴۷	۹
۲۱	بنگالی	Bengali	۲۱	۴	۵	Swahili	سواحلی	۴۸	۵
۲۲	پرتغالی	Portuguese	۲۲	۱	۱	Somali	صومالی	۴۹	۳
۲۳	پشتو	Pastho	۲۳	۹	۲۳	Shona	شونا	۵۰	۱
۲۴	پنجابی	Punjabi	۲۴	۱	۱	Persian	فارسی	۵۱	۲۳۹
۲۵	تاتاری	Tartar	۲۵	۱	۱	French	فرانسه	۵۲	۹۷
۲۶	تاقولوگ	Tagalog	۲۶	۱	۱	Finnish	فنلاندی	۵۳	۳
۲۷	تامیل	Tamil	۲۷	۸	۱۶	Kerkghiz	قرقیزستانی	۵۴	۱

ردیف	زبان	نام لاتین	تعداد مجلدات	تعداد مترجمین	ردیف	زبان	نام لاتین	تعداد مجلدات	تعداد مترجمین
۵۵	قزاقستانی	Kazakh	۱۳	۴	۶۷	مجاری	Hungarian	۸	۱
۵۶	کردي (بهدينى)	Kurdish	۱۵	۵	۶۸	مراتى	Marathi	۱۶	۲
۵۷	کردي (سورانى)	Kurdish	۱۲	۳	۶۹	مراناؤ	Maranao	۱۰	۱
۵۸	کره‌ای	Korean	۱	۱	۷۰	مليالم	Malayalam	۳	۳
۵۹	کشمیری	Kashmiri	۶	۲	۷۱	منده	Mende	۱	۱
۶۰	کنرى	Kannada	۵	۲	۷۲	نروژى	Norwegian	۲	۱
۶۱	گجراتى	Gujrati	۱۰	۵	۷۳	ويتنامي	Vietnamese	۲	۱
۶۲	لاتين	Latin	۱	۱	۷۴	هلندى	Netherlandic	۸	۴
۶۳	لوگاندا	Luganda	۱	۱	۷۵	هندى	Hindi	۷	۳
۶۴	لهستانى	Polish	۲	۳	۷۶	هوسا	Hausa	۸	۲
۶۵	مالاگاشى	Malagasy	۱	۱	۷۷	يوروبا	Yoruba	۱	۱
۶۶	ملايابى	Malay	۲	۲	۷۸	يونانى	Greek	۲	۲

اوّلین ترجمة چاپ شده: سلومون شوايگر، ۱۵۴۷ م

۴- اردو / Urdu

کشورهای گوینده: پاکستان- هند

تعداد جمعیت گوینده: ۱۵۰ میلیون

تعداد مسلمان گوینده: صد میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۷۴

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۴۷۰

اوّلین ترجمة چاپ شده: شاه عبدالقدار دھلوی، ۱۸۲۹ م

۵- ارمنی : Armenian

کشورهای گوینده: ارمنستان

تعداد جمعیت گوینده: ۵۵۲۷۰۰۰

تعداد مسلمان گوینده: تعدادی کم

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمة چاپ شده: ابراهام امير چانجانز، ۱۹۱۰ م

۶- ازبکی : Uzbek

کشورهای گوینده: ازبکستان- چین

تعداد جمعیت گوینده: پانزده میلیون و سه هزار

تعداد مسلمان گوینده: پانزده میلیون و سه هزار

۱- آسامی / Asamese

کشورهای گوینده: هند، بنگلادش

تعداد جمعیت گوینده: ده میلیون

تعداد مسلمان گوینده: دو میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمة چاپ شده: محمد صدرعلی، ۱۹۷۰ م

۲- آلبانی / Albanian

کشورهای گوینده: آلبانی

تعداد جمعیت گوینده: پنج میلیون

تعداد مسلمان گوینده: چهار میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۴

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳

اوّلین ترجمة چاپ شده: ح- شریف احمدی، ۱۹۹۲ م

۳- آلمانی / German

کشورهای گوینده: آلمان- اتریش- سوئیس

تعداد جمعیت گوینده: ۱۱۸ میلیون

تعداد مسلمان گوینده: حدود ۲ میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۷

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲۳

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲
اوّلین ترجمه چاپ شده: محمد بن سید نذیر الطرازی:
۱۹۵۵ م

تعداد جمعیت گوینده: ۴۵۰ میلیون
تعداد مسلمان گوینده: حدود ده میلیون
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۴۰
تعداد پاره ترجمه‌ها و گزیده‌های چاپ شده: ۹۲
اوّلین ترجمه چاپ شده: الکساندر راس، ۱۶۴۸ م

۷- اسپانیایی: Spanish
کشورهای گوینده: آمریکای جنوبی- کوبا- آمریکا و فرانسه
تعداد جمعیت گوینده: ۲۶۶ میلیون
تعداد مسلمان گوینده: سیصد هزار
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۶
تعداد پاره ترجمه‌ها و گزیده‌های چاپ شده: ۶
اوّلین ترجمه چاپ شده: خوزه گاربردی روبلس، ۱۸۴۴ م

۱۲- اویغوری / Uighur
کشورهای گوینده: ایالات سین کیانگ چین- ازبکستان
تعداد جمعیت گوینده: ۷۴۶۴۰۰۰
تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱
اوّلین ترجمه چاپ شده: شیخ محمد بن صالح، ۱۴۱۳ق

۸- اسپرانتو: Esperanto
کشورهای گوینده: زبان ساختگی بین المللی
تعداد جمعیت گوینده: نامشخص
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱
تعداد پاره ترجمه‌ها و گزیده‌های چاپ شده: ۲
اوّلین ترجمه چاپ شده: ایتالو چیویسی، ۱۹۶۹ م

۱۳- ایتالیایی / Italian
کشورهای گوینده: ایتالیا، سوئیس، سان ماریو، موناکو،
واتیکان
تعداد جمعیت گوینده: چهل میلیون
تعداد مسلمان گوینده: ۲۵ هزار
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۱
تعداد پاره ترجمه‌ها و گزیده‌های چاپ شده: ۵
اوّلین ترجمه چاپ شده: آندره اریوانه، ۱۵۴۷ م

۹- امھاری: Amharic
کشورهای گوینده: اتیوپی
تعداد جمعیت گوینده: پانزده میلیون
تعداد مسلمان گوینده: پنجاه درصد
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲
تعداد پاره ترجمه‌ها و گزیده‌های چاپ شده: ۱
اوّلین ترجمه چاپ شده: سید محمد صادق و محمد حبیب، ۱۹۷۲ م

۱۴- ایرانونی: Ieranon
کشورهای گوینده: فیلیپین
تعداد جمعیت گوینده: پنج میلیون
تعداد مسلمان گوینده: چهار میلیون
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱
اوّلین ترجمه چاپ شده: عبدالعزیز باغل

۱۰- اندونزی / Indonesian
کشورهای گوینده: اندونزی
تعداد جمعیت گوینده: بیش از ۲۵ میلیون
تعداد مسلمان گوینده: ۹۵ درصد
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۷
تعداد پاره ترجمه‌ها و گزیده‌های چاپ شده: ۲۱
اوّلین ترجمه چاپ شده: احمد حسن، ۱۹۲۸ م

۱۵- برآهوئی / Brahui
کشورهای گوینده: پاکستان (ایالات سند و بلوچستان)
تعداد جمعیت گوینده: ۱۷۱۰۰۰
تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

۱۱- انگلیسی / English
کشورهای گوینده: انگلستان، آمریکا، کانادا، استرالیا و
بیش از ۶۰ کشور جهان

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۴

اوّلین ترجمه چاپ شده: محمود عمر دینپوری، ۱۹۱۶ م

۱۶-برمهای / Bremese

کشورهای گوینده: برمه

تعداد جمعیت گوینده: ۲۲ میلیون

تعداد مسلمان گوینده: دو میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲

اوّلین ترجمه چاپ شده: باسین، ۱۹۶۹ م

۱۷-بلتی / Balti

کشورهای گوینده: پاکستان

تعداد جمعیت گوینده: ۲۱۰ هزار

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: یوسف حسین آبادی، ۱۹۹۵ م

۱۸-بلغاری / Bulgarian

کشورهای گوینده: بلغارستان، رومانی، یونان مولداوی و

ترکیه

تعداد جمعیت گوینده: نه میلیون

تعداد مسلمان گوینده: ده درصد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: استیفان توموف و باسکولف،

۱۹۳۰ م

۱۹-بلوچی / Balochi

کشورهای گوینده: ایران، پاکستان (ایالت بلوچستان)،

افغانستان، هند و ترکمنستان

تعداد جمعیت گوینده: پنج میلیون

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲

اوّلین ترجمه چاپ شده: حضور بخش مولانا، ۱۹۱۱ م

۲۳-پشتو / Pashto

کشورهای گوینده: افغانستان، ایالت سرحد پاکستان

تعداد جمعیت گوینده: ۸۰۵۴۰۰۰

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۲

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲۳

اوّلین ترجمه چاپ شده: بی‌نام، ۱۸۸۲ م

۲۴-پنجابی / Panjabi

کشورهای گوینده: هند، بنگلادش، سنگاپور

تعداد جمعیت گوینده: ۲۰۰۰۹۶۷۷

۲۰-بوسنیایی / Bosnian

کشورهای گوینده: کرواسی، صربستان، بوسنی و

هرزگوین

۳۰- ترکمن / Turkamen	اویین ترجمه چاپ شده: اسماعیل بن یحیی، ۱۹۶۹ م
کشورهای گوینده: ترکمنستان، افغانستان، ایران، پاکستان، ترکیه	تعداد جمعیت گوینده: سه میلیون و یکصد و سی و یک هزار
تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد	تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱	تعداد ترجمه چاپ شده: شیخ محمد آخوند ایشانین، ۱۹۹۰ م
۳۱- ترکی آذربایجانی / Azeri	اویین ترجمه چاپ شده: آذربایجان، ایران
کشورهای گوینده: آذربایجان، ایران	تعداد جمعیت گوینده: شش میلیون و هفتصد و نود و یک هزار
تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد	و یکصد و شش
تعداد مسلمان گوینده: حدود ۹۸ درصد	تعداد مسلمان گوینده: حدود ۹۸ درصد
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۷	تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۷
اویین ترجمه چاپ شده: احمد کاویانپور، ۱۳۶۸ ش	اویین ترجمه چاپ شده: احمد کاویانپور، ۱۳۶۸ ش
۳۲- ترکی استانبولی / Turkish	اویین ترجمه چاپ شده: محمد تفسیری عیتالی دیاغ زاده، ۱۸۴۲
کشورهای گوینده: ترکیه، قبرس	تعداد جمعیت گوینده: ۵۶ میلیون
تعداد مسلمان گوینده: حدود ۹۵ درصد	تعداد مسلمان گوینده: حدود ۹۵ درصد
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۶۵	تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۶۵
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱۲۸	تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱۲۸
اویین ترجمه چاپ شده: محمد تفسیری عیتالی دیاغ زاده، ۱۸۴۲	اویین ترجمه چاپ شده: جیب محمد القاهری، ۱۸۸۴ م
۳۳- تلگو / Telugu	
کشورهای گوینده: ایالت آندھرا پردیش هند، سنگاپور	
تعداد جمعیت گوینده: ۵۵ میلیون	
تعداد مسلمان گوینده: پانزده درصد	
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۵	
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۶	

۲۵- تاتاری : Tartar	تعداد مسلمان گوینده: پنجاه درصد
کشورهای گوینده: روسیه، افغانستان، چین	تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۵
تعداد جمعیت گوینده: هفت میلیون	تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳۷
تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد	اویین ترجمه چاپ شده: حافظ مبارک الله، ۱۸۷۰ م
اویین ترجمه چاپ شده: نورالله حضرت علیقی، ۱۹۹۶ م	۲۶- تاگالوگ / Tagalog
کشورهای گوینده: مجمع الجزایر فیلیپین	کشورهای گوینده: مجمع الجزایر فیلیپین
تعداد جمعیت گوینده: ده میلیون و پانصد هزار	تعداد جمعیت گوینده: ده میلیون و پانصد هزار
تعداد مسلمان گوینده: ده میلیون و پنجاه هزار	تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱
تعداد ترجمه چاپ شده: ۱	۲۷- تامیل / Tamil
کشورهای گوینده: هند (ایالت تامیلنادو)، سریلانکا، مالزی، سنگاپور، تایلند، آفریقای جنوبی	کشورهای گوینده: هند (ایالت تامیلنادو)، سریلانکا، مالزی، سنگاپور، تایلند، آفریقای جنوبی
تعداد جمعیت گوینده: ۴۸ میلیون	تعداد جمعیت گوینده: ۴۸ میلیون
تعداد مسلمان گوینده: شش میلیون	تعداد مسلمان گوینده: شش میلیون
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۰	تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۰
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳	تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳
اویین ترجمه چاپ شده: جیب محمد القاهری، ۱۸۸۴ م	اویین ترجمه چاپ شده: جیب محمد القاهری، ۱۸۸۴ م
۲۸- تاؤسوگ / Tausog	
کشورهای گوینده: فیلیپین-اندونزی-مالزی	
تعداد جمعیت گوینده: ۴۹۲ هزار	تعداد جمعیت گوینده: ۴۹۲ هزار
تعداد مسلمان گوینده: نود درصد	تعداد مسلمان گوینده: نود درصد
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱	تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱
۲۹- تای / Thai	
کشورهای گوینده: تایلند، چین، لائوس، ویتنام، سنگاپور	
تعداد جمعیت گوینده: بیست میلیون و سی و سه هزار	
تعداد مسلمان گوینده: حدود دومیلیون	
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۵	

اوّلین ترجمه چاپ شده: چیلکوری نارایاناراٹو، ۱۹۳۸ م

۳۴-جاوی / Javanese

کشورهای گوینده: جاوه، مالزی، اندونزی، سنگاپور

تعداد جمعیت گوینده: ۷۵ میلیون و پانصد هزار و هشتاد

تعداد مسلمان گوینده: حدود ۹۵ درصد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۴

اوّلین ترجمه چاپ شده: کیای بشری، ۱۹۶۷ م

اوّلین ترجمه چاپ شده: حمید مصطفی لیونیج، ۱۹۹۵ م

۳۵-روسی / Russian

کشورهای گوینده: کشورهای مستقل مشترک المنافع، چین

تعداد جمعیت گوینده: ۱۶۰ میلیون

تعداد مسلمان گوینده: حدود ۲۵ میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۲

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: پیوترو اسیلیویچ پوستنیکوف،
۱۷۱۶ م

۳۵-چک / Czech

کشورهای گوینده: چک

تعداد جمعیت گوینده: دوازده میلیون

تعداد مسلمان گوینده: پنج هزار

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۴

اوّلین ترجمه چاپ شده: ایگناک وزلی، ۱۹۲۵ م

۳۶-چینی / Chiness

کشورهای گوینده: چین، تایلند، تایوان، سنگاپور،

مالزی، ویتنام

تعداد جمعیت گوینده: ده میلیارد و هفتاد و هفت میلیون و

پانصد و چهل و هشت هزار و یکصد

تعداد مسلمان گوینده: بیست میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۸

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۶

اوّلین ترجمه چاپ شده: تی ژنگ لی، ۱۹۲۷ م

۳۷-زولو / Zulu

کشورهای گوینده: آفریقای جنوبی، لسوتو، مالاوی،
موزامبیک، سوازیلند

تعداد جمعیت گوینده: ۸۷۸۰۰۰

تعداد مسلمان گوینده: ۱۵۰۰۰۰

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: مولانا س. م. سیما، ۱۹۸۲ م

۳۷-دانمارکی / Danish

کشورهای گوینده: دانمارک، آلمان و گرینلند

تعداد جمعیت گوینده: پنج میلیون و دویست و هشتاد هزار

تعداد مسلمان گوینده: نواد هزار

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: پدرسن، ۱۹۱۹ م

۳۸-درگا / Dargwa

کشورهای گوینده: روسیه (داغستان)

تعداد جمعیت گوینده: ۲۸۷ هزار

تعداد مسلمان گوینده: ۲۸۰ هزار

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

۴۲-ژاپنی / Japanese

کشورهای گوینده: ژاپن، سنگاپور، تایلند، تایوان

تعداد جمعیت گوینده: ۱۲۶ میلیون

تعداد مسلمان گوینده: دویست هزار

۴۸- سواحلی / Swahili
کشورهای گوینده: تانزانیا، کنیا، اوگاندا، موزامبیک،
سومالی

تعداد جمعیت گوینده: پنج میلیون
تعداد مسلمان گوینده: حدود سه میلیون
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲
اوّلین ترجمه چاپ شده: گادفری دیل، ۱۹۲۳ م

۴۸- سومالی / Somali
کشورهای گوینده: سومالی، ایتیوبی، کنیا
تعداد جمعیت گوینده: هفت میلیون
تعداد مسلمان گوینده: نود درصد
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲
اوّلین ترجمه چاپ شده: شیخ محمد عبد، ۱۴۱۲ م

۵۰- شونا / Shona

کشورهای گوینده: زیمبابوه، موزامبیک، زامبیا
تعداد جمعیت گوینده: هفت میلیون
تعداد مسلمان گوینده: دویست هزار
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

۵۱- فارسی / Persian

کشورهای گوینده: ایران، تاجیکستان، افغانستان، عراق،
بحرين، قطر
تعداد جمعیت گوینده: سی میلیون و یکصد و ده هزار
تعداد مسلمان گوینده: ۲۹ میلیون
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۶۷
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۷۵
اوّلین ترجمه چاپ شده: کمال الدین حسین بن علی واعظ
کاشفی، ۱۸۲۷ م

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۶

اوّلین ترجمه چاپ شده: کن ایچی ساکاموتو، ۱۹۲۰ م

۴۳- سرائیکی / Siraiki

کشورهای گوینده: پاکستان، هند

تعداد جمعیت گوینده: ۱۵ میلیون و بیست هزار

تعداد مسلمان گوینده: ۱۵ میلیون و بیست هزار

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: مهر عبدالحق، ۱۹۸۳ م

۴۴- سریانی / Syriac

کشورهای گوینده: ایران، عراق، ترکیه

تعداد جمعیت گوینده: پنجاه هزار

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱

۴۵- سندی / Sindhi

کشورهای گوینده: ایالات سند پاکستان، منطقه کج هند

افغانستان و سنگاپور

تعداد جمعیت گوینده: هفده میلیون

تعداد مسلمان گوینده: حدود هشتاد درصد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۵

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲۰

اوّلین ترجمه چاپ شده: محمد صدیق، ۱۸۶۷ م

۴۶- سینهالی / Sinhalese

کشورهای گوینده: سیری لانکا

تعداد جمعیت گوینده: ده الی دوازده میلیون

تعداد مسلمان گوینده: حدود یک میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲

اوّلین ترجمه چاپ شده: وکر ما سنگه و همکاران

۴۷- سوئدی / Swedish

کشورهای گوینده: سوئد، فنلاند، استونی

تعداد جمعیت گوینده: نه میلیون

تعداد مسلمان گوینده: چهل هزار

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۵

اوّلین ترجمه چاپ شده: فردیک کروسنستولپه، ۱۸۴۳ م

۵۲- فرانسوی / French

کشورهای گوینده: فرانسه، کانادا، کشورهای شمال شرق و مرکزی آفریقا

تعداد جمعیت گوینده: ۱۲۲ میلیون

تعداد مسلمان گوینده: حدود دوازده میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲۴

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲۰

اوّلین ترجمه چاپ شده: آندره دوریه، ۱۶۴۷ م

۵۳- کردی (سورانی) / Kurdish

کشورهای گوینده: ایران، عراق، ترکیه، سوریه

تعداد جمعیت گوینده: دو میلیون و سی و شش هزار

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۵

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳

اوّلین ترجمه چاپ شده: محمد گلی زاده، ۱۹۷۰ م

۵۴- کره ای / Korean

کشورهای گوینده: کره شمالی، کره جنوبی، چین، ژاپن، روسیه، سنگاپور، تایلند

تعداد جمعیت گوینده: ۷۲ میلیون

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲

اوّلین ترجمه چاپ شده: یونگ سون کیم، ۱۹۷۰ م

۵۵- کشمیری / Kashmiri

کشورهای گوینده: کشمیر (ہند و پاکستان)

تعداد جمعیت گوینده: چهار میلیون

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳

اوّلین ترجمه چاپ شده: مولانا محمد یوسف کشمیری، ۱۹۹۳ م

۵۶- کنڑی / Kannada

کشورهای گوینده: ایالات کرناٹک هند

تعداد جمعیت گوینده: ۲۷ میلیون

تعداد مسلمان گوینده: حدود سه میلیون و نیم

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲

اوّلین ترجمه چاپ شده: گروهی از مترجمین، ۱۹۷۸ م

۵۷- گجراتی / Gujarati

کشورهای گوینده: ایالت گجرات هند، زامبیا، زیمبابوه، پاکستان، تانزانیا، اوگاندا، آفریقای جنوبی

تعداد جمعیت گوینده: ۳۹ میلیون

۵۸- فنلاندی / Finnish

کشورهای گوینده: فنلاند، سوئد، روسیه، نروژ، استونی

تعداد جمعیت گوینده: شش میلیون

تعداد مسلمان گوینده: حدود چهار هزار

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲

اوّلین ترجمه چاپ شده: احسان بوره، ۱۹۴۲ م

۵۹- قرقیزستانی / Kerkghiz

کشورهای گوینده: قرقیزستان، افغانستان، چین، ترکیه

تعداد جمعیت گوینده: دو میلیون و چهل و نه هزار و

دویست

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: ارسن تورسونوف، ۱۹۹۱ م

۶۰- قراقوستانی / Kazakh

کشورهای گوینده: قزاقستان، چین، افغانستان، ایران،

مغولستان، ترکیه

تعداد جمعیت گوینده: هشت میلیون

تعداد مسلمان گوینده: همان

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۴

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲۵

اوّلین ترجمه چاپ شده: کاوینکوبا، ۱۹۹۰ م

۶۱- کردی (بهدینی) / Kurdish

کشورهای گوینده: ایران، عراق، ترکیه، سوریه

تعداد جمعیت گوینده: چهار میلیون و سی و شش هزار

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۵

تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳

اوّلین ترجمه چاپ شده: محمّدی گلی زاده، ۱۹۷۰ م

تعداد مسلمان گوینده: حدود نود درصد
 تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۶
 تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳۲
 اوکین ترجممه چاپ شده: عبدالرثوف بن شیخ علی
 فسروی، ۱۹۲۳م

Hungarian / مجاری - ۶۷
کشورهای گوینده: مجارستان، رومانی، اتریش، اکراین
تعداد جمیعت گوینده: چهارده میلیون و پانصد هزار
تعداد مسلمه ان گوینده: پنج هزار
تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳
تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲
اوئین ترجمه چاپ شده: بوزیدی زدمایر، گنورگ گدن، ۱۸۳۱

۶۸- مراتی / Marathi

- کشورهای گوینده: ایالت ماهاراشترا هند
- تعداد جمعیت گوینده: ۶۵ میلیون
- تعداد مسلمان گوینده: حدود هشت میلیون
- تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳
- تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱
- اولین ترجمه چاپ شده: محمد یعقوب خان، ۱۹۷۳

۶۹- مراناؤ / Maranao

کشورهای گوینده: فیلیپین

تعداد جمعیت گوینده: ۲۶ هزار و ششصد و سیزده

تعداد مسلمان گوینده: همان تعداد

تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱

اوّلین ترجمه چاپ شده: گروهی، از متجمّن، ۱۹۶۸م

۷۰- ملیالم / Malayalam

تعداد مسلمان گوینده: هفت میلیون
 تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱۲
 تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲
 اوّلین ترجمه چاپ شده: عبدالقدار بن لقمان، ۱۸۷۹ م - Latin / ۶۲

- کشورهای گوینده: ایتالیا
- تعداد جمعیت گوینده: نامشخص
- تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲
- تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲۵
- اویین ترجمه چاپ شده: رویرتوس کتنسیس، ۱۵۴۳م

۶۳- لوگاندا / Luganda

- کشورهای گوینده: نیجریه، کونگو، اوگاندا، تانزانیا
- تعداد جمعیت گوینده: سه میلیون
- تعداد مسلمان گوینده: یک میلیون و هشتصد هزار
- تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲
- اویین ترجمة چاپ شده: زکریا کینز یتو بلودا، ۱۹۷۳م

- لهستانی / Polish
- کشورهای گوینده: لهستان
- تعداد جمعیت گوینده: ۳۷ الی ۴۰ میلیون
- تعداد مسلمان گوینده: حدود ۲۵ هزار
- تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۳
- تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۵
- اوّلین ترجمه چاپ شده: بوستاکی، ۱۸۵۸م

۶۵- مالاگاشی / Malagasy
کشورهای گوینده: ماداگاسکار، جزایر کوموروس
تعداد جمعیت گوینده: دوازده میلیون
تعداد مسلمان گوینده: چهار میلیون
تعداد پاره ترجمه‌ها و گزیده‌های چاپ شده: ۱
اولین ترجمه چاپ شده: بی‌نام، ۱۹۹۵ م

۶۴- مالایی / Malay
کشورهای گوینده: مالزی، اندونزی، سنگاپور، بروئنی، تایلند
تعداد جمعیت گوینده: هفده میلیون و پانصد و بیست و شش هزار

<p>76-Hausa</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: سی میلیون تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۷</p> <p>تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۳</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: احمدشاه مسیحی، ۱۹۱۵ م</p>	<p>تعداد مسلمان گوینده: پنج میلیون تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۴</p> <p>تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۲</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: مونتسریل کایاکتی، ۱۹۷۰ م</p> <p>Mende / ۷۱</p>
<p>77-Yoruba</p> <p>کشورهای گوینده: نیجریه، نیجریه، غنا، بورکینافاسو، بیجر، چاد، سودان و توگو</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: ۲۲ میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: بیش از ده میلیون</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۲</p> <p>تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: ابویکر محمود قمی، ۱۹۷۹ م</p>	<p>کشورهای گوینده: نیجریه، لیبریا، غنا، بورکینافاسو، بیجر، چاد، سودان و توگو</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: ۲۲ میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: بیش از ده میلیون</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱</p> <p>تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: آینار برگ، ۱۹۵۰ م</p>
<p>78-Greek</p> <p>کشورهای گوینده: یونان، آلبانی، بلغارستان، قبرس، ایتالیا، ترکیه، رومانی، روسیه</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: دوازده میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: دویست هزار</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۶</p> <p>تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: بی‌نام، ۱۷۴۳ م</p>	<p>کشورهای گوینده: یونان، آلبانی، بلغارستان، قبرس، ایتالیا، ترکیه، رومانی، روسیه</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: دوازده میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: دویست هزار</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۶</p> <p>تعداد پاره ترجمه ها و گزیده های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: سالمون شوایگر، ۱۶۴۱ م</p>
<p>79-Norwegian</p> <p>کشورهای گوینده: نروژ</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: پنج میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: حدود پانزده هزار</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱</p> <p>تعداد پاره ترجمه های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: آینار برگ، ۱۹۵۰ م</p>	<p>کشورهای گوینده: نروژ</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: حدود پانزده هزار</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۱</p> <p>تعداد پاره ترجمه های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: آینار برگ، ۱۹۵۰ م</p>
<p>80-Vietnamese</p> <p>کشورهای گوینده: ویتنام، کامبوج، لاوس</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: ۵۹ میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: حدود یک میلیون</p> <p>تعداد پاره ترجمه های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: توکرنگ ثو، ۱۹۹۳ م</p>	<p>کشورهای گوینده: ویتنام، کامبوج، لاوس</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: ۵۹ میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: حدود یک میلیون</p> <p>تعداد پاره ترجمه های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: توکرنگ ثو، ۱۹۹۳ م</p>
<p>81-Netherlandic</p> <p>کشورهای گوینده: هلند، بلژیک، سورینام</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: پانزده الی بیست میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: حدود سیصد هزار</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۹</p> <p>تعداد پاره ترجمه های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: سالمون شوایگر، ۱۶۴۱ م</p>	<p>کشورهای گوینده: هلند، بلژیک، سورینام</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: پانزده الی بیست میلیون</p> <p>تعداد مسلمان گوینده: حدود سیصد هزار</p> <p>تعداد ترجمه کامل چاپ شده: ۹</p> <p>تعداد پاره ترجمه های چاپ شده: ۱</p> <p>اوّلین ترجمه چاپ شده: سالمون شوایگر، ۱۶۴۱ م</p>
<p>82-Hindi</p> <p>کشورهای گوینده: هندوستان</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: پنجاه الی دویست میلیون</p>	<p>کشورهای گوینده: هندوستان</p> <p>تعداد جمعیت گوینده: پنجاه الی دویست میلیون</p>